

Událost jako struktura

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2006](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2006](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 20. 5. 2006
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 20. 5. 2006

Událost jako struktura

Když chceme uvažovat „událost“ jako myšlenkový model (analogicky s geometrickými úvahami třeba o trojúhelníku, pochopitelně mutatis mutandis, tj. aniž bychom „událost“ redukovali na nečasový, mimočasový „předmět“), musíme stále pamatovat na to, že „celá událost“ (tj. událost jako „celek“) má časový charakter, spočívající v tom, že jde o událostné dění. Toto dění nesmíme – zenónovským způsobem – „rozsekat“ na okamžiky, které pak sestavíme do řady, protože pak by se nám ztratilo mnoho aspektů, které jsou od událostnosti neodlučné a neodmyslitelné. Především musíme pamatovat na to, že událost se děje nikoliv po kouscích (po „momentech“), nýbrž v každém okamžiku „celá“, tj. že v každém aktuálním okamžiku (aktuální jsoucnosti) nejen něco z ní začíná a něco zároveň končí, ale že v každém takovém okamžiku začíná i končí událost „celá“. To však znamená, že v každém takovém „přítomném“ okamžiku jsou všechny ostatní „okamžiky“ (jsoucnosti) nějak „přítom“, tj. „přítomny“, byť nikoliv aktuálně. Mohli bychom snad přesněji říci, že všechny neaktuální okamžiky (jsoucnosti) určité události jsou v rámci událostného dění nějak „zpřítomňovány“: ty, které „už nejsou“ aktuální, protože už proběhly, jsou zpřítomňovány v jakési formě „paměti“ (pochopitelně nikoli v podobě subjektivity), a naopak ty, které „ještě nejsou“ aktuální, protože na ně ještě nedošlo, jsou zpřítomňovány jako „přicházející“, tedy v „očekávání“ a „připravenosti“ na ně. Vezmeme-li tedy vážně, co to je událost a událostné dění, musíme počítat s nějakou formou zacílenosti, téličnosti (nikoli teleo-logičnosti, pokud jde o nižší roviny dění). Tu si však nesmíme interpretovat aristotelsky jako směřování k nějakému předem „danému“ (a tedy „jsoucím“) cíli/konci, nýbrž jako tentativní, ale směřující „uskutečňování“ nepředmětné „skutečnosti“, která ještě není výsledkem žádné aktivity, žádného „skutku“, nýbrž je „jen“ nepředmětnou výzvou ke „skutkům“, jimiž by mohla být „uskutečněna“ (v závislosti na „materiálu“, který je oněm „skutkům“ k dispozici). Snad je tu ještě nutno říci, že ani onen „materiál“ nemůžeme chápat aristotelsky jako „ryzí dynamis“, nýbrž naopak jako něco, co zbylo po jiných, dřívějších akcích a aktivitách (nejčastěji jiných událostí-subjektů).

(Písek, 060520-1.)